

MVCRX04M6F37
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-113659-2/ODK-2019

Praha 27. srpna 2019

Vážený pan
Oldřich Kolář

E-mail: foi+request-7835-e35775e4@infoprovsechny.cz

Pravomoc starosty obce

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel Váš e-mail ze dne 15. srpna 2019, v němž nás formou žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „InfZ“) žádáte o poskytnutí odpovědi na Váš dotaz, zda může starosta obce odmítnout podepsat dokument odsouhlasený zastupitelstvem, resp. kdy a za jakých okolností tak může učinit. K tomu Vám sdělujeme následující.

Úvodem je třeba říci, že v tomto konkrétním případě jste se na nás obrátil se žádostí o informace dle InfZ, avšak fakticky se z Vaší strany jedná o žádost o výklad konkrétních ustanovení právních předpisů. Jak přitom vyplývá z § 2 odst. 4 InfZ, „*Povinnost poskytovat informace se netýká **dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.***“ Pod pojem „dotazy na názory“ přitom lze nepochybně podřadit i žádosti o poskytnutí právních výkladů a stanovisek. Nicméně i přesto Vám náš odbor své stanovisko k dané věci poskytne.

Jak vyplývá z § 103 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), starosta a místostarosta odpovídají za výkon své funkce zastupitelstvu. Zastupitelstvo je nejvyšším orgánem obce a disponuje tak v rámci obce nejdůležitějšími pravomocemi, mimo jiné i pravomocí volit starostu do jeho funkce a rovněž jej z této funkce odvolávat – viz § 84 odst. 2 písm. m) zákona o obcích. Navíc lze upozornit i na § 83 odst. 1 zákona o obcích, dle něž „*Člen zastupitelstva obce je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.*“ I starosta tak má podobné povinnosti jako kterýkoliv jiný „řadový“ člen zastupitelstva.

Je tak zřejmé, že starosta by měl respektovat vůli zastupitelstva, tedy i podepisovat takové dokumenty, které zastupitelstvo schválilo. Podobné dokumenty sice mohou na základě pokynu zastupitelstva či udělené plné moci podepisovat i jiné osoby (místostarosta, členové rady, členové zastupitelstva, zaměstnanci obecního úřadu atd.), nicméně primárně je k jejich podepisování příslušný právě starosta, který zastupuje obec navenek – viz § 103 odst. 1 zákona o obcích.

Výše uvedené však neznamená, že by starosta takto nemohl za žádných okolností postupovat, neboť k podobným odmítnutím v praxi nepochybně dochází. Lze si představit např. situaci, kdy zastupitelstvo hlasuje o uzavření určité smlouvy, s jejímž uzavřením samotný starosta nesouhlasí, avšak zastupitelstvo jako celek jej „přehlasuje“ a smlouvu přesto schválí. Zde však musíme upozornit, že zákon o obcích nestanoví univerzální pravidlo, jak by se mělo v podobných případech postupovat. Vždy totiž bude záležet na konkrétní situaci a konkrétním zastupitelstvu, jak se s podobným odmítnutím svého starosty vypořádá. Lze si proto představit situaci, že zatímco v jedné obci vyřeší zastupitelstvo tento problém tzv. po dobrém (např. nechá starostu, aby se na dalším zasedání pokusil zastupitelstvo jako celek přesvědčit o správnosti svého názoru), v jiné obci může zastupitelstvo takového starostu naopak „potrestat“ za jeho nerespektování přijatého usnesení. Takové „potrestání“ přitom může mít více podob. Jako nejmírnější formu si lze představit jakési napomenutí, důraznějším způsobem by pak mohlo být snížení odměny, kterou starosta pobírá (pokud se jedná o tzv. neuvolněného starostu). Nejvyšším „trestem“ by pak bylo odvolání starosty z jeho funkce, čímž by se z něj stal „řadový“ člen zastupitelstva.

Můžeme tak shrnout obecné pravidlo, že starosta by neměl odmítat plnit úkoly, které mu ukládá zastupitelstvo. Pokud přitom k takové situaci přesto dojde, záleží pouze na samotném zastupitelstvu, jak se s ní vypořádá.

Závěrem je nutné pro úplnost podotknout, že výše uvedený právní názor není právně závazný, neboť závazný výklad právních předpisů přísluší pouze soudům.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Mgr. Martin Vašica
tel. č.: 974 816 485
e-mail: odbordk@mvcz.cz